

Wpływy warszawskie na agrobiznes czarnowiecki

Category: Historia, NEWS

written by Marek | 6 października 2024

W 2018 roku, gdy zakładaliśmy stronę [www Czarnowiec.pl](http://www.Czarnowiec.pl) mieliśmy wyłącznie marzenie aby była ona choć przez parę osób czytana i aby zawarte na niej treści przydały się kiedykolwiek sympatykom Czarnowca.

Upłynęło kilka lat a naszą stronę okazuje się, że czyta stolica, czyta Podlasie, czytają również za wielką wodą. Jest to dla nas - jak nazwała w ubiegłym tygodniu „redakcji”, pewna pani z Pułtusza, wielki zaszczyt, że to co robimy przynosi małe efekty naszej mrówczej (społecznej) pracy.

Gro zasług musi być w tym działaniu przypisane Panu Jackowi Pawłowskiemu - przybyszowi do Czarnowca, który nie miał tu przodków, nie był związany uczuciowo ani rodzinnie z naszą miejscowością! Dzięki Panu Jackowi i Jego wspaniałym zdolnościom powstaje mnóstwo wspaniałych rzeczy jak na tak niewielką miejscowość. Odkrywanych jest tak wiele kart z historii.

Za artykułem o agrobiznesie w Czarnowcu, [o którym pisaliśmy tu](#) pojawiło się dość szybko co najmniej dwie wiadomości w sprawie kamienicy przy ulicy Waliców w Warszawie.

Pierwszy odezwał się do nas historyk Pan Mariusz Nowik, który napisał:

Znakomity tekst, wciągnął mnie w historię Wyszomirskich do tego stopnia, że poszedłem tropem telefonu z ogłoszenia z „Kurjera Warszawskiego”. „Spis Abonentów Sieci Telefonicznej m. st. Warszawy” za rok 1939/40 podaje, że numer telefonu 6-60-19 przypisany był do pasztecziarni „Styl” przy Krakowskim Przedmieściu 53. Telefon pod tym numerem odbierali Jerzy Grabowski, Józef Dembiński i Stanisław Kowalczyk. Być może któryś z nich przyjaźnił się z Wyszomirskimi i nagał ich bogatych letników z Warszawy. W budynku przy Waliców 10 w roku 1939 zarejestrowanych było 20 abonentów, ale żadnego pod tymi nazwiskami - można chyba założyć, że któryś z tej trójki tam mieszkał, ale informacji o „obfitym odżywianiu” i „sportach” u Wyszomirskich udzielał przez telefon należący do pasztecziarni „Styl”.

9 58 67	Grabowski Jerzy, m., Filtrowa 68
4 53 00	Grabowski Jerzy, inż., dzien., Odolańska 15
9 01 34	Grabowski Jerzy Mieczysław, Wilcza 53
6 60 19	Grabowski Jerzy i Dembiński Józef, pasztecziarnia, Krak. Przedm. 53
6 73 88	Grabowski Karol, intrologatorka, Jasna 22
5 41 08	Grabowski Karol, m., Bednarska 31
10 58 11	Grabowski Kazimierz, sekr. prez. P. B. R., Dąbrówki 16
4 57 91★	Kotarski Zygmunt, inż., em. radca M. S. Z., Godebskiego 5
9 29 64	Kotowicz Daniel, radca Min. Skarbu, Ujazd. 37
3 54 19	Kotyński Leonard, skl. spoż., Złota 57
6 60 19	Kowalczyk Stanisław, pasztecziarnia „Styl”, Kr. Przedm. 53
6 50 12	Kowalewski Czesław, handlowiec, Odolany — Szosa Poznańska 5
10 23 91	Kowalewski Edward, przedstaw. fabr. B. Giemza i Sp., Poznań, Szczawnicka 19
2 75 48	Kowalski Ap., S. A., fabr. chem.-farmaceut., Sienna 39
2 90 22	
4 41 86	Kowalski Bronisław, dr., Puławska 42a

Dlaczego kandydatów na sporty do Czarnowca zapisywano w Warszawie?

Pan Jacek w swoim artykule nawiązał do sportu kolarskiego, którego wielkim fanem jest sołtys Czarnowca.

Sympatycy tej dyscypliny mogą pamiętać lub nie, że pierwszy klub kolarski (stowarzyszenie) w Warszawie powstał w roku 1886. To była jedna z najstarszych organizacji sportowych w Polsce. Członkami WTC byli nawet Bolesław Prus i Henryk Sienkiewicz. Stowarzyszenie nosiło nazwę Warszawskie Towarzystwo Cyklistów. Wśród setek kolarzy, członków WTC znaleźć można niejedno nazwisko „Grabowski”.

Grabowski to również ojciec Marii Wyszomirskiej, a dziadek Ludwiki. Czy mogło być tak, że zięć Grabowskiego w Czarnowcu lubił jeździć rowerem tak jak Jego teść (i jego brat?) i dlatego zachęcał/zapraszał do sportów w Czarnowcu? Może Wyszomirski Roman zabierał letników na przejażdżki rowerowe po lesie rzędownym w stronę Kamianki, Borawego, Lipianki, może na rowerowe wycieczki nad Narew?

Czy u Grabowskich na Waliców w Warszawie zachęcano do kolarstwa w Czarnowcu?

Może tak, może nie □

Kolarz z Grabowskich?

A może Elżbieta „Elek” Grabowska, który urodził się 15 stycznia 1935 roku w Warszawie to potomek tych Grabowskich z Waliców?

W latach pięćdziesiątych ub. wieku był ulubieńcem kibiców kolarskich, którzy dopingowali go na trasach Wyścigu Pokoju i Dookoła Polski okrzykami: „dawaj Elek, dawaj Elek!”.

Był zawodnikiem wszechstronnym, zdobywał tytuły mistrza Polski w różnych

konkurencjach – na szosie, na torze i w przełajach. W 1957 roku uznany został za najlepszego polskiego kolarza w rankingu Polskiego Związku Kolarskiego i redakcji „Przeglądu Sportowego”.

Podczas kariery sportowej reprezentował barwy dwóch klubów – Włókniarza Legnica oraz Gwardii Warszawa. Był także aktywnym członkiem Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów.

Trzykrotnie był członkiem drużyny reprezentacyjnej podczas najpopularniejszej w tamtych czasach imprezy kolarskiej – Wyścigu Pokoju, także trzykrotnie plasował się w czołówce Tour de Pologne, w 1954 roku został akademickim wicemistrzem świata.

Filigranowej postury „Elek” Grabowski zaskarbił sobie sympatię kibiców ogromną walecznością i odważnymi atakami na trasach kolarskich wyścigów.

Pochowany na warszawskim Cmentarzu Powązkowskim dnia 1 sierpnia 2021 roku.

Tyle o kolarstwie i ewentualnym zachęcaniu przez Grabowskich do sportów w Czarnowcu.

Ale są to tylko luźne domniemania, bo Grabowskich w Warszawie, tak jak i kraju jest wielu... [MK]

Dziś (6.10.2024 r.) otrzymujemy taką oto korespondencję od Pana Bartłomieja Marksa z Warszawy:

Dzień Dobry,

regularnie śledząc z zainteresowaniem kolejne publikacje pana Jacka Pawłowskiego dotyczące historii Czarnowca i Wyszomirskich trafiłem na artykuł:

[Agrobiznes w Czarnowcu w czasach Wielkiego Kryzysu - czarnowiec.pl](https://czarnowiec.pl)

Zaintrygowała mnie w nim zagadka dotycząca tajemniczego współnika Wyszomirskich w biznesie turystycznym. Wydaje mi się że znalazłem jej wyjaśnienie. Kluczem okazała się osoba jednego ze współwłaścicieli Paszteciarni „Styl” - Jerzego Grabowskiego. Maria Wyszomirska (żona Romana, matka Zygmunta, Jana, Zofii i Ludwiki) była bowiem córką Jana Grabowskiego, szlachcica, który

posiadał średniej wielkości majątek w Milewie-Wypychach - wiosce między Przasnyszem, Ciechanowem i Makowem Mazowieckim. Jan miał (z dwoma żonami) kilkanaścioro dzieci, z których wieku dorosłego dożyli:

z Marianny Kołakowskiej

- Teodor (1875-1942)

- Apolonia (Mossakowska) (1878-1946)

z Teofili Batogowskiej

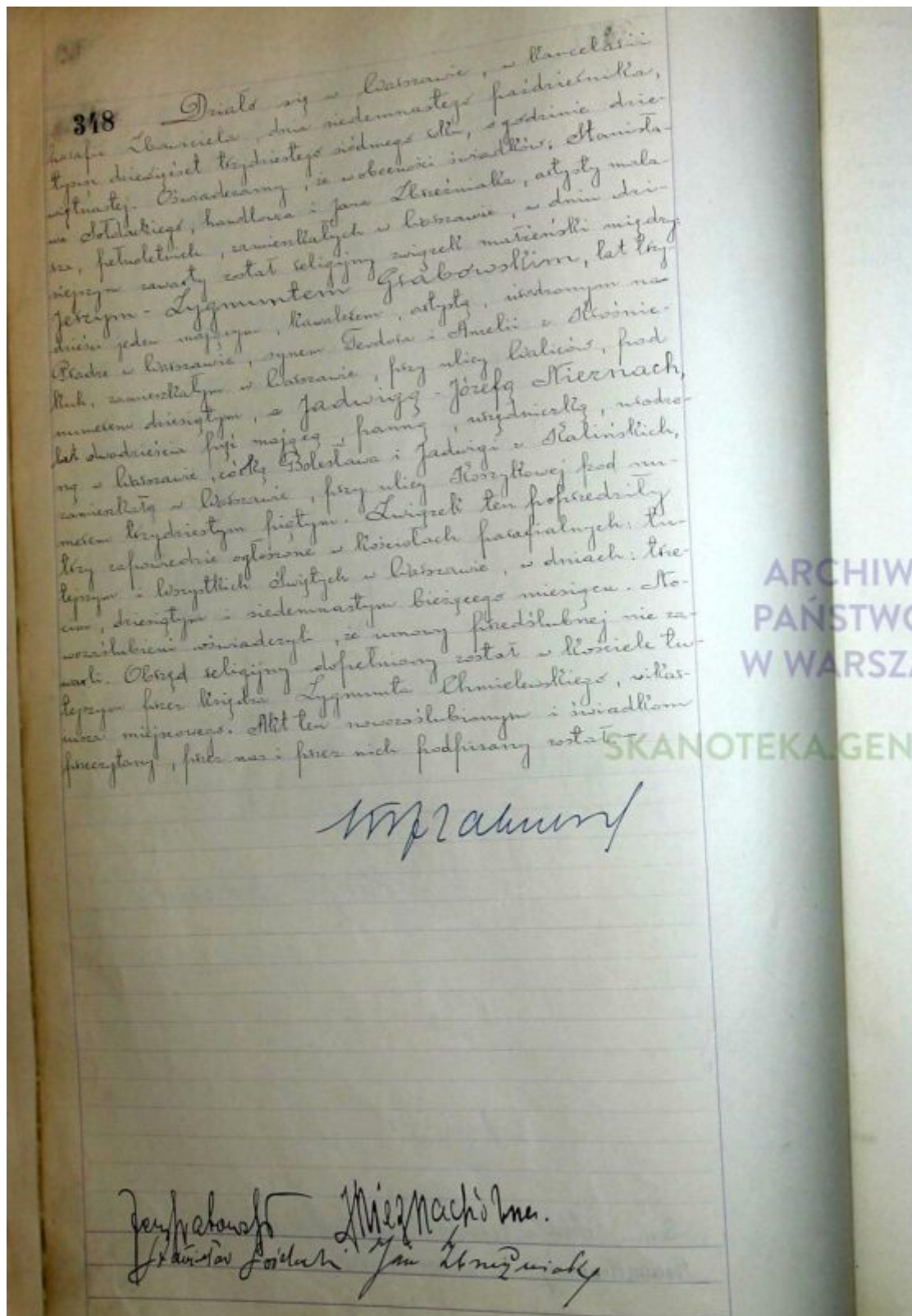
Antoni (1880-1966)

Stanisława Sabina (Milewska)(1881-1969) - moja praprababcia

Gustaw (1885-1950)

Jan (1887-1910)

Maria (Wyszomirska) (1891-1956)

Teodor, z Amelią Krościcką, miał pięcioro dzieci, m.in syna Jerzego (ur. 1906). Jerzy w 1937 r. w par. Św. Zbawiciela w Warszawie wziął ślub z Jadwigą Józefą Nieznach. Z aktu małżeństwa (przesyłam skan w załączeniu) wynika, że pan młody (z zawodu „artysta”) mieszkał pod adresem: Waliców 10. Co więcej, o ile Spis Abonentów Sieci Telefonicznych z roku 1939 faktycznie identyfikuje numer 6 60 19

5 08 08	Górnicy S. i J., żegluga, przyst. pr. str. przy moście Kierbedzia	12 07 55	Grabinski Mieczyslaw, m., Towiańskiego 1	ska 51-53
5 43 57	Górnicki J., m., Nowy Zjazd 6	8 82 09	Grabinski Zbigniew, inż., kier. zajezdni wydz. IV Tramw. i Aut., Narbutta 3	
8 55 16	Górnicki Jan, drukarnia, Żorawia 34	8 52 39	Grabinski Zbigniew, inż. elektr., Wilcza 12	
9 56 22	Górniewicz Zenon, mjr., dr. weteryn., Ludna 11	9 66 89	Grabower Stanislaw, m., Wspólna 38	
2 73 96	Górniewicz Feliks, skl. mydlar., Miedziana 7	9 91 98	Grabowiecki Wincenty, nac. inspektor Fund. Bezrob., Uniwersytecka 1	
2 45 24	Górniewicz Zdzislaw, radca min., pl. Dąbrow- skiego 8	9 21 58	Grabowsky Kazimiera i Józef, m., Marszałk. 62	
	Górnoślaska Fabryka Celulozy i Papieru, S. A.	8 41 56	Grabowsky Wladyslawostwo, m., Stoneczna 50	
5 55 16	— centrala, Moniuszki 2a	6 00 36	Grabowska Anna, m., Gryzbowska 56	
6 98 33	Górnoślaska Fabryka Kabli i Rur Izolac., S. A., biuro sprz., Kredytowa 16	2 37 22	Grabowska Anna, drukarnia, Kopernika 4-6	
6 92 59	Górnoślaskie Tow. Górn.-Hutn., Sp. z o. o., No- wy Świat 50	2 25 25	Grabowska Blanka, m., Chmielna 29	
6 02 95	— skl. wegl., Towarowa 1	8 75 67	Grabowska Boleslaw, m., Falata 2	
2 84 15	Górnoślaskie Tow. Przemysłowe, Getepe, S. A., Spiska 3	9 66 73	Grabowska Helena, m., Płaterówny 25	
6 40 15	Górnoślasko-Dąbrowieckie Tow. Opalowe, Sp. z o. o., zarząd, Sienna 11	11 80 41	Grabowska Helena, skl. społ.-kolonij., Leszno 18	
2 93 49	Górny Izaak, skl. desek, Złota 79	2 51 02	Grabowska Jadwiga, m., Marszałkowska 123	
9 95 34	Górny Kazimierz, zakł. krawiecki, Hoża 38	9 29 31	Grabowska hr. Janina, m., Marszałkowska 25	
2 52 75	Górny Władysław, zakł. blach. i wyr. metal., Krak. Przedmieście 70	11 18 32	Grabowska Józefa, m., Karska 7	
		6 86 53	Grabowska Julia Władysławowa, m., Kredyto- wa 3	
8 80 62	Górska Antoniowa, m., 6-go Sierpnia 18	10 20 26	Grabowska-Ziemińska Krystyna, m., Srodko- wa 7	
6 83 44	Górska Helena, m., Ciepła 9	9 91 30	Grabowska Marja, dr. filoz., Puławska 39	
8 20 96	Górska Janina, m., Mokotowska 42	6 96 62	Grabowska Walerja, m., Dobra 2	
9 38 80	Górska Janina, m., Wilcza 18	6 41 03	Grabowska Zofja, m., Św. Krzyska 25	
8 18 03	Górska Marja, m., Poznańska 22	9 60 59	Grabowski Adam, m., Filtrowa 59	
2 47 54	Górska Marja, m., Marszałkowska 142	10 20 61	Grabowski Aleksander, przed., Siarczana 35	
5 06 38	Górska Marta, m., Szczygła 1	8 24 23	Grabowski Aleksander, inż., nac. wyd. D. P. M. S., Mochackiego 15	
6 47 34	Górska Pia, m., Pierackiego 8	6 37 02	Grabowski Bohdan Adolf, sędzia, Stare Miasto 9	
6 19 72	Górska Stanisława, m., Okólnik 11a	2 19 61	Grabowski Boleslaw, drukarnia, Moniuszki 6	
9 09 34	Górska Zofja, m., Przemysłowa 6	2 46 47	Grabowski Celestyn, skl. artyk. sportow., Szpi- talna 7	
9 23 82	Górska-Lubińska Zofja, m., Służewska 2	8 31 68	Grabowski Edmund, sędzia, Jerozolimka 11	
8 71 62	Górski Antoni, tapicer, Koszykowa 67	2 02 02	Grabowski Edmund, adw., Oboźna 11	
8 42 38	Górski Antoni, m., Rozbrat 6	8 08 82	Grabowski Edward, dr., adw., Natolińska 5	
11 22 54	Górski Artur, m., Krasińskiego 18	8 08 83	Grabowski Edward, por., Dantyszka 2	
9 71 39	Górski Czesław i Sp., skl. wegl., koks i drze- wa, Grojecka 47	2 93 04	Grabowski Henryk, m., Jerozolimka 93	
		2 18 73	Grabowski Henryk, m., Wolska 113	
8 62 97	Górski Edward, przemysł., Górnoślaska 27	9 84 78	Grabowski Henryk, skl. pap. i mat. pisemnych, Krucza 2	
10 05 82	Górski Feliks, urzęd. M. S. Z., Brukowa 28	11 93 15	Grabowski Jan, inż., dyr. Centr. Zakup. dla Kas Chorych, pl. Inwalidów 10	
9 52 94	Górski Feliks, lek.-dent., Żorawia 3	2 31 40	Grabowski Jan, m., Moniuszki 12	
9 70 71	Górski Józef, obywu. ziemski, Ujazdowska 30	11 74 32	Grabowski Jan, m., Suwalska 12	
8 88 19	Górski Karol, dr., nac. wyd. M. S. Wewn., Koszykowa 25	9 35 25	Grabowski Jan Eugenjusz, sędzia Okr. Śl., No- wogrodzka 33	
9 46 69	Górski Karol, mag. obuwia, Nowy Świat 9	8 95 15	Grabowski Jan Kanty, m., Mokotowska 19	
9 56 82	Górski Kazimierz, b. podsekr. stanu Min. Rob. Publ., Mochackiego 4	8 42 22	Grabowski Jerzy, m., 6-go Sierpnia 18	
5 33 29	Górski Kazimierz, mag. wyk. galanterji i sprz. lamp Bergera, Ossolińskich 8	8 42 22	Grabowski Jerzy, ziemski, Włocławska 18	
9 54 25	Górski Konstanty, m., Wilejska 9	8 42 22	Grabowski Jerzy, ziemski, Włocławska 18	
11 91 94	Górski Mieczysław, inż., Obserwatorów 4	6 60 19	Grabowski Jerzy, m., Waliców 10	
6 83 25	Górski Paweł, m., Pierackiego 8	9 50 67	Grabowski Jerzy, ziemski, Włocławska 18	
11 52 34	Górski St., labor. kosmet., Leszno 12	9 01 34	Grabowski Jerzy Mieczysław, m., 6-go Sierp- nia 20	
	— (dod.) gab. szefa	6 93 96	Grabowski K. i Szleser E., zakł. Inroligatorski, Śliska 62	
5 80 31	Górski Stanisław, biuro, Mazowiecka 4	5 41 08	Grabowski Karol, m., Bednarska 31	
9 10 30	Górski Stanisław Wincenty Bonawentura, inż., Mokotowska 45	6 49 61	Grabowski Kazimierz, wyr. srebrne, Sosnowa 6	
8 36 58	Górski Wacław, nac. wyd. Min. Sk., Filtro- wa 73	11 70 15	Grabowski Kazimierz, m., ks. Felińskiego 20	
9 26 03	Górski Wacław, „Watt“, Ujazdowska 32	9 26 35	Grabowski Kazimierz, m., Hoża 18	

5 08 08	Górnicy S. i J., zegluga, przyst. pr. str. przy moście Kierbedzia
5 43 57	Górnicki J., m., Nowy Zjazd 6
8 55 16	Górnicki Jan, drukarnia, Żółrawia 34
9 56 22	Górniczewicz Zenon, mjr., dr. wetery., Ludna 11
2 73 96	Górnisiewicz Feliks, skl. mydlar., Miedziana 7
2 45 24	Górnisiewicz Zdźisław, radca min., pl. Dąbrow- skiego 8
	Górnoślaska Fabryka Celulozy i Papieru, S. A.
5 55 16	— centrala, Moniuszki 2a
6 98 33	Górnoślaska Fabryka Kabil i Rur Izolac., S. A., biuro sprz., Kredytowa 16
6 92 59	Górnoślaskie Tow. Gór.-Hutn., Sp. z o. o., No- wy Świat 50
6 02 95	" " skl. węgl., Towarowa 1
2 84 15	Górnoślaskie Tow. Przemysłowe, Gełepe, S. A., Spiska 3
6 40 15	Górnoślasko-Dąbrowieckie Tow. Opatowc, Sp. z o. o., zarząd, Sienna 11
2 93 49	Górny Izaak, skl. desek, Złota 79
9 95 34	Górny Kazimierz, zakt. krawiecki, Hoża 38
2 52 75	Górny Władysław, zakł. blach. i wyr. metal., Krak. Przedmieście 70
8 80 62	Górska Antoniowa, m., 6-go Sierpnia 18
6 83 44	Górska Helena, m., Ciepła 9
8 20 96	Górska Janina, m., Mokotowska 43
9 38 80	Górska Janina, m., Wilcza 18
8 18 03	Górska Marja, m., Poznańska 22
2 47 54	Górska Marja, m., Marszałkowska 142
5 06 38	Górska Marta, m., Szczygła 1
6 47 34	Górska Pia, m., Pierackiego 8
6 19 72	Górska Stanisława, m., Okólnik 11a
9 09 34	Górska Zofja, m., Przemysłowa 6
9 23 82	Górska-Lubińska Zofja, m., Szlęzewska 2
8 71 62	Górski Antoni, tapicer, Koszykowa 67
8 42 38	Górski Antoni, m., Rozbrat 6
11 22 54	Górski Artur, m., Krasieńskiego 18
9 71 39	Górski Czesław i Sp., skl. węgla, koksu i drze- wa, Grójecka 47
8 62 97	Górski Edward, przemysl., Górnoślaska 27
10 05 82	Górski Feliks, urzęd. M. S. Z., Brukowa 28
9 52 94	Górski Feliks, lek.-dent., Żółrawia 3
9 70 71	Górski Józef, obyw. ziemski, Ujazdowska 30
8 88 19	Górski Karol, dr., nacz. wydż. M. S. Wewn., Koszykowa 25
9 46 69	Górski Karol, mag. obuwiu, Nowy Świat 9
9 56 82	Górski Kazimierz, b. podsekr. stanu Min. Rob. Publ., Mochackiego 4
5 33 29	Górski Kazimierz, mag. wykzw. galanterji i sprż. lamp Bergera, Ossolińskich 8
9 54 25	Górski Konstanty, m., Wiejska 9
9 11 94	Górski Mieczysław, inż., Obserwatorów 4
6 83 25	Górski Paweł, m., Pierackiego 8
11 52 34	Górski St., labor. kosmet., Leszna 12
—, —,	(dod.) gab. szefa
5 80 31	Górski Stanisław, biuro, Mazowiecka 4
9 10 30	Górski Stanisław Wincenty Bonawentura, inż., Mokotowska 45
8 36 58	Górski Wacław, nacz. wydż. Min. Sk., Filtra- wa 73
9 26 03	Górski Wacław, „Watt“, Ujazdowska 32

					1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2334	2335	2336	2337	2338	2339	2340	2341	2342	2343	2344	2345	2346	2347	2348	2349	2350	2351	2352	2353	2354	2355	2356	2357	2358	2359	2360	2361	2362	2363	2364	2365	2366	2367	2368	2369	2370	2371	2372	2373	2374	2375	2376	2377	2378	2379	2380	2381	2382	2383	2384	2385	2386	2387	2388	2389	2390	23
--	--	--	--	--	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	----

9 44 14	Grabowski Bolesław, komis. P. P., Podchorążych 38	9 34 50	Grafczyński Marjan, m., Sękocińska 16
2 46 47	Grabowski Celestyn, skl. artyk. sportow., Szpitalna 7	5 18 50	Graff A., skl. zabawek i gal., Nowy Świat 19
10 15 61	Grabowski Celestyn, m., Grochowska 83a	12 20 31	Graff Abram, m., Nalewki 35
8 31 68	Grabowski Edmund, sędzia, Jerozolimska 11	11 88 74	Graff Aleksander, m., Bonifraterska 9
2 02 02	Grabowski Edmund, adw., Oboźna 11	11 71 20	Graff Basia, właśc. skl. owoc., Leszno 52
8 08 82	Grabowski Edward, dr. adw., Natolińska 5	6 35 06	Graff D., hurt. skl. sukna, Żel.-Brama 6
8 08 83	Grabowski Edward, por., Dantyszka 2	8 72 40	Graff Dawid, m., Ujazdowska 9a
2 93 04	Grabowski Henryk, m., Jerozolimska 93	6 02 22	Graff Djonizy, m., Focha 10
2 18 73	Grabowski Henryk, m., Wojska 113	2 78 26	" " zob. Wolański St. i Graff D.
9 34 78	Grabowski Henryk, skl. pap. i mat. pisemnych, Krucza 2	8 78 57	Graff Edward, m., Koszykowa 45
9 78 37	Grabowski Ignacy, mgr. farm., Polna 62	8 48 98	Graff Gustaw, m., Zwierzyniecka 11
2 31 40	Grabowski Jan, m., Moniuszki 12	11 06 50	Graff Herc, m., Nalewki 23
4 39 10★	Grabowski Jan, przedst. Wielkopolskiej Sp. Dzierżawnej konc. dr. R. May fabr. „Blask” i „Luboń”, Kazimierzowska 70	8 07 74	Graff Ignacy, m., Śniadeckich 20
4 35 15★	Grabowski Jan, m., Służew-Służewiec, Różana r. Bzowej	5 19 25	Graff Jerzy, m., Kredytowa 2-4
11 74 32	Grabowski Jan, Suwalska 28	9 34 68	Graff Jerzy, m., Mokotowska 3
12 79 15	Grabowski Jan Antoni, inż., literat., pl. Inwalidów 10	2 99 24	Graff Julian, adwokat, Graniczna 11
9 35 25	Grabowski Jan Eugenjusz, sędzia Okr. Śl., Nowogrodzka 33	5 93 32	Graff Ludwik, m., Tamka 45b
5 62 09	Grabowski Jerzy, dziennik., Floryan	5 81 81	Graff M., prac. znaków i zakł. mał., Prosta 1
6 60 19	Grabowski Jerzy, m., Waliców 10	6 51 10	Graff Maurycy, m., Jerozolimska 93
5 38 67	Grabowski Jerzy, m., Edmunda 38	11 03 95	Graff Pinkus, wł. kawiarni, Zamenhofa 7
9 01 34	Grabowski Jerzy Mieczysław, m., Wilcza 53		Graff S., skl. żelaza, belek, blach i rur, Grzybowska 10
5 41 08	Grabowski Karol, m., Bednarska 31	5 66 20	— centrala
12 70 15	Grabowski Kazimierz, m., ks. Felińskiego 20	(dod.)	2. dział żelaza
9 26 35	Grabowski Kazimierz, m., Hoża 18	"	3. " "
6 30 45	Grabowski L. i S-ka, (d. „Rundo”), druk., litogr., fabr. ksiąg handl. i skład mat. piśm., Marszałkowska 124	"	5. dział rur
2 52 07	Grabowski Lech, adwokat, Bracka 23	"	6. " "
7 05 24	Grabowski Leon, m., Nowogrodzka 44	"	7. ekspedycja
6 11 38	Grabowski Leon, m., Jasna 24	"	8. gab. S. Graffa
8 15 19	Grabowski Ludwik, zaprzys. buchalter-rzeczoznawca, Krucza 12	"	95. sala konferencyjna
8 91 32	Grabowski Maciej, mydlarnia, 6-go Sierpnia 22	"	96. korespondencja
3 10 01	Grabowski Marjan, m., Biała 8	"	97. gab. dyr. Goldkrauta
5 86 76	Grabowski Michał, adwokat, Złota 26	"	98. wydź. prawny
8 65 05	Grabowski Mieczysław, inż., Natolińska 6	"	991. ogólny
6 50 15	Grabowski Mieczysław, radca min., Okólnik 5	"	992. buchalterja
8 60 59	Grabowski Roman, m., Marszałkowska 32	"	993. mieszk. M. Wolmana
8 12 64	Grabowski hr. Seweryn, ppłk., 6-go Sierpnia 8	"	4. woźni
5 26 31	Grabowski Stanisław, zakł. pogrzeb., Wojska 36	6 13 62	— dział żelaza
11 33 45	Grabowski Stanisław, m., Suwalska 12	6 37 67	— " rur
2 41 80	Grabowski Stanisław, ogrodnik, Wojska 105	11 82 75	— składy i bocznicza przy st. Warszawa-Gdańsk, Dzika 26
10 07 33	Grabowski Stefan, kpt., Łukowska 28	6 74 71	Graff S., m., Graniczna 11
12 56 58	Grabowski Tadeusz, płk. dypl., Al. Wojska Polsk. 25	10 06 51	Graff Tadeusz, dyr. Państw. Zakł. Tele- i Radio-techn., Grochowska 30
9 85 58	Grabowski Tadeusz, rtm. dypl., Ujazdowska 3	2 37 11	Graffowa Anna, m., Smolna 40
5 38 52	Grabowski Tadeusz Andrzej, dziennik., Smolna 20	11 33 29	„Grafia”, wł. Goldstein I., mat. piśm. i art. biurowe, Długa 29
2 91 55	Grabowski Wacław, m., ks. Janusza 11	2 86 50	„Graficon”, cynkografia, Królewska 25
9 43 65	Grabowski Witold, Min. Spraw., Nowogrodzka 46	2 01 74	Gratyczny Zakład „Pionier”, drukarnia pospieszna, litografia, introligatornia, wytwórnia stempli, wł. K. Makowski, Marszałkowska 111
4 08 52★	Grabowski Władysław, malarz, Wiktorska 3	2 92 74	„Grafika”, drukarnia, wł. Ch. Rozencajg, Elektoralna 7
11 30 56	Grabowski Władysław, m., Leszno 57	6 81 85	Grafman Abram, redaktor, Elektoralna 13
2 27 11	Grabowski Władysław, m., Nowy Świat 56	11 11 59	Grafman Paweł, m., Muranowska 1
12 51 92	Grabowski Władysław, m., Harcerska 2	11 54 09	Grafman S., sprz. sukna i kortów, Gęsia 16
9 12 73	Grabowski Zygmunt, biuro techn.-handl., Wilcza 39a	8 64 01	Grafman Samuel, m., Wilcza 16
5 10 53	Grabowski Zygmunt, m., Chłodna 39	2 73 09	„Grafot”, Sp. z o. o., zakł. graf., Grzybowska 30
		7 20 84	Grafström Sven, sekr. legac., Rozbrat 20
		10 11 78	Grafstajn G. I., skl. desek i mat. budowl., Grochowska 149n
		11 59 44	Grafstajn Uszer, sprzed. skór, Franciszk. 30
		2 68 61	„Graham”, samochody osobowe, Senatorska 32
		11 69 27	Grajberg Szejwa, krajalnia papieru, Nalewki 56
		2 17 99	Grajcar Salomon, m., Twarda 12
		2 64 85	Grajcar Szulim, prac. kuśnier., Elektoralna 37
		6 77 06	Grajcar Henoch, m., Wojska 79

Wygląda więc na to, że Maria poprosiła w 1934 r. swojego bratanka o pomoc w rozkręcaniu biznesu. Możliwe że ewentualne z niego dochody miały wspomóc Jerzego, który zapewne jako artysta kokosów nie zarabiał. Po ślubie jednak Jerzy uznał najprawdopodobniej, że czas się ustatkować i zdobyć jakieś stałe źródło dochodu zakładając z Kowalczykiem i Dembińskim pasztecarnię (do spółki wniósł telefon, który pewnie był znaczącym atutem dla nowej firmy). W załączeniu przesyłam też zdjęcie kamienicy Krakowskie Przedmieście 53 z 1937 roku (niestety ciężko stwierdzić po niewyraźnych afiszach czy już wówczas umieszczona w niej była rzeczona pasztecarnia).

pozdrawiam

Bartłomiej Marks

Lata 1960-1965, kamienica przy ul. Waliców 10. fot: Fotopolska.eu

Kolejny głos w sprawie przesłał do nas [Pijący mleko](#), [Rowerem wokół Ostrołęki](#).

Okazuje się, że już w 1899 roku zapraszano do ślicznych pokoi w dobrach Czarnowca. Weranda, kuchnia, las, konie, produkty na żądanie, 2 wiorsty* od stacji (kolejowej). W ogłoszeniu można wyczytać, że miejscowość jest „rzadko zdrowotna”.

Czy mogło to oznaczać, że właściciele wiejskiego dworku ostrzegali potencjalnych letników o braku wygód wielkomiejskich?

Słaba znajomość zasad utrzymania czystości dotyczyła w XIX w. wszystkich warstw społecznych. Także wśród bogatych mieszczan i ziemian trudno było o większą świadomość na temat zdrowia. W dworach rzadko pojawiała się łazienka jako odrębne pomieszczenie.

Ale może w przypadku tego ogłoszenia z końca XIX wieku powyższe sformułowanie miało inne znaczenie?

W przypadku tego ogłoszenia chętni na wypoczynek w Czarnowcu mieli zgłaszać się pod adresem Sadowa 4, mieszkania 7 tak bardziej z rana.

Zagadką na tę chwilę pozostaje czy letników zapraszali już Wyszomirscy czy wcześniejsi właściciele czarnowieckiego majątku. Z dostępnych źródeł wiemy, że jeszcze w roku 1894, w Czarnowcu majątkiem zarządzili Czerniejewscy i Michniewiczowie. Czy przy ulicy Sadowej 4 w Warszawie mieszkała rodzina Czerniejewskich czy Wyszomirskich, dziś (7.10.2024) nie wiemy.

Nowość! W dobrach Czarnowiec, pod Ostro-
lęką, do wynajęcia ślicznych 5 pokoi, we-
renda, kuchnia, etc., w oficynie murowanej w
ogrodzie, las blisko, konie produkty na żądanie,
miejscowość rzadko zdrowotna, 2 wiorsty od
stacji. Wiadomość Sadowa 4, mieszk. 7. rano.
21758

* wiorsta to rosyjska jednostka miary – po 1835 roku wynosiła 1066,78 m. Zatem z dworu w Czarnowcu do stacji kolejowej w Ostrołęce było około 2 133,56 metrów

Marek Karczewski

[ALFABETYCZNY INDEKS DZIAŁU HISTORIA](#)